

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden kedden egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frttal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁNGZ,
a lap szellemi részét illető közlemények az
ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ
czimzendő.

A hirdetési díj szabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Dr. Berde Áron**; **Girsik János**, **Szabó Sámuel**, **Vörös Sándor**,
felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos**.

Tartalom: A kolozsvári Phylloxera infekció utolsó felvonása. **Dr. Szániszló Albert**. — A hordók kénezéséről. **Molnár István**. — Keitészeti szakosztályunk működése. **Szentgyörgyi Lajos**. — Aláírási felhívás az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek könyvkiadó vállalatára. — Egyveleg: Fölhívás. Értesítés. Szedermag kiosztás. Értesítés. — Üzleti heti szemle. — Piaczi árak. — Hirdetések.

A kolozsvári Phylloxera infekció utolsó felvonása.

Ne vedd rossz néven tisztelt olvasó, hogy ezen lapokban ismét ezen unalmas tárgyról, és ismét én beszélek, — megnyugtathatlak itt mindjárt az elején, hogy hát nem hoszasan foglak fárasztani. Én magam untam ezt meg a legjobban; s le is tettem a tollat és felhagytam minden működéssel még az 1880. év őszén. Ha talán egy párszor ezen idő óta is megjelentem e téren, megjelenésem csak egy-két esetben volt aktív, legtöbb esetben pedig csak szerepeltettem, de nem szerepeltem. Egyébként annyi a szakértő, meg a befolyásos, meg az illetékes egyén e téren, hogy egy-két embernek félreállása bizony itt nem akasztja meg a dolgot, s nem lehet attól tartani, hogy a tudomány hiánya álljon elő, s e miatt baj legyen.

De ne tréfálkozzunk, hanem térjünk a dologra!

Én úgy vélekedem, hogy minden Phylloxera infekció nyilván kell tartani. Évekkel ezelőtt, a midőn még volt egy pont, a melyen állva némi súllyal szólhattam, — sürgettem is ennek életbeléptetését az egész országra nézve.

Ezen felfogásom készlet arra, hogy itt a közönségnek számot adjak a kolozsvári infekcióról, a melynek elintézése — akaratom ellenére — reám bízott. Az erdélyi szőlőbirtokosok bizonyára tudni akarják, hogy állunk ez ügygyel.

A dolog úgy áll, hogy ezen infekciónak Phylloxera részénél székéneggel megöletett, s azután kiásván, a tőkék el-

égettettek; azon szőlőtövek pedig, a melyeken Phylloxera nem találtatott — és ezek voltak sokkal többen — szintén kiirtattak s elégettettek, de székéneg alkalmazása nélkül. Ez utóbbi eljárás november végén folyt le. Szóval ma már azon kertben egy szőlőtő sincs.

A teljes kiirtást azon körülmény indokolja itt, hogy zárt kertről lévén szó s e kert egyéb sajátos situatioi folytán is, nagyon alapos, csaknem biztos remény van arra, hogy az irtás teljes eredményre vezet; indokolja továbbá azon körülmény, hogy 4—500 szőlőtőt bizonyára fel lehet áldozni Erdély szőlőállománya érdekében.

Hogy a Phylloxerátlanok talált részletet székéneg nélkül irtottam; annak az a magyarázata, hogy ezen szőlőtők zárt kertben fordultak elő, továbbá a jelen esetben nem annyira arról volt szó, hogy az irtó eljárással mindjárt megsemmisítem a netalán mégis ott levő egy-két rovar — mert ezek, ha kiásvam a szőlőtöveket, téli évszak lévén részint a reájött havazás, részint az életföltétel hiánya folytán úgy is megsemmisülnek — hanem inkább az jött számításba, hogy a netalán ott élve maradt Phylloxerák jövőre nézve e kertben egyáltalában existenciát ne találjanak.

Az adott esetben tehát irtást alkalmaztunk a leirt módon.

Sokszor elmondottam, hogy Phylloxerának nincsenek és soha nem lesznek absolut értékű ellenszerei, minden eljárás és ellenszer itt csak relativ értékű. A szakértelem feladata az eszközt, eljárást, annak mikéntjét megválasztani. A ki csak úgy általánosságban regisztrálja ezen ellenszereket, az csak a levegőbe beszél, s könnyen úgy járhat, mint az egyszeri huszár, a kinek a szeme valami vörös orvosságtól meggyógyult, (mert syphiliticus szembaja volt), de a kiknek ő ezen szemzsirt ajánlotta, (kik azonban nem voltak syphilitikusok) azok mind megvakultak tőle. A Phylloxera úgy

terén a huszár históriája nem egyszer ismétlődött már Magyarországon; különösen azzal az orvossággal, a melyet „gyéritesnek” neveznek, — mert hát tudni kell bánni azzal a gyéritesseel is!

Én a kolozsvári infekciónál a kert teljes kirtásáért, valamint a nagyobb részletnek szénkéneg nélkül való irtásáért a felelősséget mindenkorra és bárkivel szemben magamra veszem.

Röviden előadtam a dolgot, nem reflektálgattam ide és amoda, nehogy hosszú legyen a cikk.

Ezek szerint, ha csakugyan az itt előadottak képezték a kolozsvári infekciónak utolsó felvonását — a mit erősen remélek — hát akkor még mindig elég jól állunk; minthogy köztudomás szerint eddigelé ez az egyetlen infekció volt ismeretes Erdélyben.

Te pedig szives olvasó! — ha csakugyan találkozott (?) vagy egy ilyen — fogadd abbeli ígéretemet, hogy ha csak elkerülhetem, efféle olvasmányokkal egyhamar terhelni nem foglak. —

Dr. Szaniszló Albert.

A hordók kénezéséről.

Daczára azon sok támadásnak, a melynek kén használatáért a pinczekezelők ki vannak téve a szobatudósok s tisztán laboratoriumi borászok részéről — még sem vagyunk képesek azt a pinczekezelésben nélkülözni; mert mindazon szerek és eljárások, melyeknek használata a kén helyett ajánlatott, igen gyarlóknak s a célznak kevésbé megfelelőeknek tapasztaltak, nem is szólva arról, hogy e szerek drágaságban a kén árát többször is felülmulják.

Különösen mellőzhetlen szer a kén a hordók tisztítására és azok conserválására; emellett azonban igen czélszerűen használható még némely törött s beteges borok gyógyítására és helyreállítására.

Mint ismeretes, mindkét czélból a kén a hordóban égettetik el, midőn is a kén a levegő élenyének két parányával egyesülve, fojtós szagu kéneccsavat alkot, mely gázalaku kéneccsav a hordóban levő gomba csirmagvakat (spórákat) megöli, vagy miután ezt újabb időben erősen kétségbe vonják a tudósok, tehát mondjuk azt: hogy azokat a hordó dongáira leülpedni s tenyészni nem engedi.

Rendesen úgy kénezzük, hogy mirenymentes kénből a hordóra megkivántató szeletet dróttal átkötvén, a hordó egy harmadába lebocsátjuk meggyújtva s ekkor a hordót beakonázzuk. Hogy a drót az akonalyukat ne csorbítsa, az akona mellé verésnél — már rendszeren dróttal átfurt kénező akonákat szoktak a pinczekezelők használni.

A kén addig fog égni a hordóban, míg abban éleuy lesz, mely a kén égését táplálja; a mint ez kifogy a hordó légköréből, a kén is elalszik; de azily eljárás mellett a kénből sok lecesepeg a hordó alsó dongáira, ott többszöri kénezés után rendszeren egész kis kénhalom képződik, mely később a borral érintkezésbe jövén, részben a bor szesztartalma által fel is oldatik s a bornak poros tükrét, opálos állapotát idézi elő; rész-

ben azonban a bor fehérynemű részeivel vegyülve kénhydrogént vagyis a záptojáshoz hasonló szagu levegőt fejleszt a borban, mely a bornak kellemetlen mellékizt adhat s azt értékében megkárosíthatja.

Hogy a kén lecesepegését megakadályozzuk, használhatunk egy kis bádogcsészécskét, mely 3 szál vékony dróton függ s vége egy akonára van erősítve. E csészébe állítjuk a kénszeletet s meggyújtva felülről, úgy bocsátjuk a hordóba s elzárjuk azt. Így a különben lecesepegni szokott kén a csészécskébe gyűlik össze s a hordóból kivehető lesz a csészével együtt. Nagyon természetes dolog, hogy e csészécskének nem szabad szélesebbnek lenni, mint a hordó szájának, különben nem eresztethetjük azt le a hordóba.

Hasonlóan igen czélszerű azon kis készülék is, mely minden bádogos által könnyen megkészíthető. Ennél az akonából lefelé jövő drót tekeresalakulag van körülhajtvá s a tekeres alul egy kis kúpidomu bádogkupával van összeköttetésbe. Az elégetendő kén a tekeresen át a kupába állítatik s meggyújtva így bocsátatik hordóba.

Az ily kénezés hasonlíthatlanul jobb és czélszerűbb, mint az eddigi rendes eljárás s csak ajánlani lehet, hogy minden borkezelőnk ily készüléket készíttessen s használjon.

Az első kénezést mindig a hordó tisztán kimosása előzze meg s csak miután a hordó kimosatott s 24 órán át csepegtőn állott, kénezzethetjük azt ki. Miután a kéneccsav lassankint még egy parány élenyt vevén fel, kénsavvá élenyül, mely folyadék s nem gáz többé, s mint ilyen a pévés szporákat tenyészetekben nem is képes többé gátolni: ez okból a kénezést többször kell ismételnünk. Ezen ismétléseknél a hordó előleges kimosása nem szükséges; de annál szükségesebb aztán többször kénezett hordót használat előtt forró vízzel s utánna hideggel kiöblíteni, nehogy az apránként bennmaradt kénsav-részletek a dongából később a borba meajonak át s a bornak savtartalma szaporodjék. A kénsav ugyan a borban nem marad szabadon, felbontja a borkövet s annak alkatrészeivel majd kénsavas kálit, majd gypszet képez; mégis ezáltal mindig borkősav lesz szabaddá s a bor sokkal savanyubb leend. Ezen felül a mai kutató világban, ha több gypszet találnak a borban, csakhamar kisütnék a borkezelőre, hogy mustját javítás czéljából gypszszel kezelte. Ezen óvszabályt tehát el ne mulasztja senki saját érdekében sem.

Hogy mily időközökben ismételtessék a kénezés, ez a pincze légköréből, főleg pedig annak nedvességétől függ. Igen száraz pinczékben s jó vastag dongájú hordóknál elég a kénezést minden 6—8 hétben ismételni; elleben nedves pinczékben az ismétlést minden 3—4 hétben meg kell tennünk, ha csak hordónkat a penészedés veszélyének kitenni nem akarjuk.

S most egy kicsinek látszó s mégis lényeges dologra legyen szabad figyelmeztetni olvasóinkat. Sokan rendszeren kénezzik a hordót; de valamelyik ismétlési határidőt elmulasztják; később ismét kénezzik s miután azt hiszik, hogy a penészes hordóban a kén nem ég el, s miután továbbá hordójuk a kén bevette, azt gondolják hogy szénájuk rendben van. Mégis — mint két olvasó is panaszkodik — a kéne-

zés daczára is kissé penészes izt kapott boruk. Meg kell tehát jegyeznem, hogy addig, míg a penész kis foku, a míg tehát a hordóban lévő éleny egész mennyiségét fel nem emészthette — addig ég a kén a hordóban s csak akkor nem veszi be a hordó a kén, ha a penészedés már nagyobb mérvet vett benne. Ebből az tehát a tanulság, hogy a kénezés ismétlésének határidejét kellő világlatban tartsuk s ekkor kénezést el ne mulasztjuk.

Viszont azt is tapasztalhatták már többen, miszerint némely idősebb hordóban nem ég a kén, pedig abban megvizsgálás után a penésznek nyomát sem találhatjuk. Ily esetekben a régi dongák korhadásához lett az éleny felhasználva s helyét az égésre kedvezőtlen szénsav foglalta el. Ily hordót tehát előbb jól ki kell szellőztetnünk kézi fújtatóval s miután a romlott levegő helyét frissel pótoltuk — vehetjük elő a kénezést.

Az is nagy hiba, ha az első kénezésnél nem várjuk be azon időt, míg a vízzel kimosott hordó csepegtetőn jól kiszárad avagy nem úgy állítjuk fel a csepegtetőre, hogy a szája fekdjék a legmélyebb helyen s így a szája körül viz maradhat benne. Ezen esetekben a víz a kénessav egy részét elnyeli, benne a kénessav csakhamar kénsavvá változik át, s éppen e vizes nedves folt lesz a penész lerakódás első tanyája, még akkor is, ha különben a kénezést rendes időben ismételnők.

A kénezésre használt rendes kénszeletek úgy készülnek, hogy stramin- vagy vastag papirszeletek folyékony kénbe mártatnak. A kénszeletek hossza rendszeren 23 cm., szélességük 3 cm. s 33 grammot nyomnak, miből ha a nem kén leszámítjuk, a tiszta kénre magára 30 gr. súly esik. A kén legyen szép sárga s tiszta minden mellékes alkatrésztől, főleg mentes legyen azonban mirenytől (Arsenicum). Tehát csak többször tisztított, mirenymentes kén szabad használnunk a hordók kénezésére. Ezt annál inkább ajánlom figyelembe venni; mert a közönséges kén meglehetősen mennyiségű mirenyt tartalmaz s ha ez a hordóba s innét később a vörös borba venné magát, egy cseppet sem lehetne csodálkozni, ha egy vegyvizsgálat a fuchsin használatával gyanusítaná az ily kén alkalmazó pinczekezelőt. Egy 5—6 hectoliteres hordóra fél kénszelet elégséges; nagyobb hordóknál ezen adag nagyobbítandó, kisebbeknél ellenben osztandó a hordó tartalmához képest.

Az üres hordókon kívül használjuk a kén a bor elé is, midőn azt egy másik hordóba átfojtjuk. Főleg a közlő első fejtés alkalmával és oly helyeken, hol a szőlő rothadtas volt szüretkor: igen jó hasznát vehetjük a kén használatának.

Ez ellen ugyan már könyvem jóakaró (?) bírálata alkalmával erősen protestált egy academiái tanár; de ugyancsak erre a protestatióra jött több borkezelőnkől válasz is mely abban állott, hogy pinczében s éppen a tavalyi bornál aki a kénezést nem használta tavaly, borát ki is dobhatta. Mi nem akarván azon időben az amugy is fogadatlan kritikussal olvasóink által polemizáltatni, az ő válaszuknak csak itt adok röviden kifejezést.

Sőt azt is gondolom, hogy az is csak előítélet nagyrészen, miszerint a vörösborokat nem szabad kénezni, mert az emlékezetes 1878-ban úgy tudom, hogy jóhírű nagykereskedő czégünknel Jálícsnál a vörösborok elé kénezést — természetesen nem löve tul a czélon — jó sikerrel alkalmazták.

Finomabb, s ép szőlőből nyert vörösbornál lehet a kénezést az által pótolni, ha a hordót cognaccal, tiszta srittel öblítjük ki, vagy pedig benne szeszben átáztatott szerecsendiókat égetünk el. Ezen szerek azonban jóval drágábbak a kénéél s többször is ismétlendők, mint a kénezés, ha tőlük kielégítő eredményt akarunk.

Hogy a kénezésre fejtett bort 6—8 hétig — míg kénessava kénsavvá át nem változott — használni nem szabad; valamint azt is, hogy a kénezéssel tulságos mérvben, nagyobb adagban élni, mint előirtuk, nem szabad: ezt ugyhiszem mindnyájan tudják olvasóim is; bár méltán érhet némely öregebb pinczemestereket megrovás, hogy a kénezés egész mániájukat képezi.

(Borászati lapok.)

Molnár István.

Kertészeti szakosztályunk működése.

VII.

A sept. 26-iki ülésben izleltett — szakosztályi elnök útján — Mező-Kovácsbázáról „Bereczki magonca“ néven, egy szép külsejű alma s hihetőleg finom is, csakhogy az izlelt példány tul volt érve.

Molnár Sándor tagtárs közvetítésével a harminczadi épület kertjéből egy finom névtelen kis körte; jegyzőtől kitünő Gravensteini alma, Westfáli harangkörte, Diel vajonca, „Stein János“ és igen szép s elég jó példány Congressus emléke; elnöktől finom zamatu Éesperes vineuse kis zöld körte.

A sept. 30-án tartott rendkívüli gyűlésben, nyílt árverészen eladatott a közlőki gyümölcstermés, és pedig akként, hogy kiki aztán maga szedje le a termést, a részébe jutott fákrol. Az őszeses terméshől ez alkalommal 83 frt 85 kr jött össze — s így az eddigi 70 frt 72 krajczárral együtt 154 frt 57 kr.

Az okt. 3-án tartott ülésben jelenti jegyző, hogy Vas megyei Ajkay Sándor ur 5 Bodor Reinette = Schönbrunni ojtványt kér, a megrendelés egyleti titkárnak kézbesitetik. Ez ülésben történt az a helyes intézkedés is, hogy Zonda egyf. kertész az enyedi gazdák vándorgyűlésen részt vehessen. Aztán még egy pár ügy elintézése után izlelésre kerültek Horváth kapitánytól egy finom savanykás névtelen kis körte; jegyzőtől Beurré magnifique = Diel vajonca, Angoulêmei hgnó s még egy néhányféle kevésbé érdeemes faju gyümölcs egyik-másik ügytársától, az egylet nagy-utczai kertjéből pedig finom érettségű „Málinger“, Margit vagy Zöld lindau, oportó, fejr gyöngyszőlő, passatutti, málvázia s a kis fekete burgundi szőlők.

Okt. 10-én számba vette a szakosztály, hogy az enyedi gazd vándorgyűlés terménytárlatához kik járultak gyümölcseikkel, s fájdalommal tapasztalta, hogy daczára minden lehető mód elkövetésének, csupán tizenhét ügytárs hallotta meg a hi-

vogató szót s vett részt a kolozsváriak együttes gyümölcskiállításában. Az illető kiállítók neveit ismerik tisztelt olvasóink e lapok 47—48-ik számaiban közölt „Visszapillantásunkból” s éppen azért feleslegesnek tartjuk ismételni. De nem említjük azokét sem, kik hogy úgy szólunk majdnem eserbe hagyták szakosztályunk ebbeli buzgó törekvéseit s pedig valóban megérdemelnék, már csak azért is, hogy más alkalommal — különben most is adott — készséges ígéretüket beváltásák.

Békét hagyunk hát kommodus ügyfeleinknek, hisz már úgy sem sokat segíthetünk velük a dolgon, hanem arra előzetesen is kéretnek szakosztályunk által, hogy máskor kissé melegebb érdeklődést sziveskedjenek mutatni tettel is.

Hogy gyűjteményünk lehető maradandó becsüvé tételhessék, egy nyomtatott névsort is mellékelünk hozzá néhány száz példányban, mely kiállításon a látogatók rendelkezésére bocsátott.

E nyomtatványból ugyan nem igazodhatott el senki, hogy melyik gyümölcs ki által állított ki, habár a kiállítók nevei is ott diszelegtek a névsor homlokán; de ha azért valaki egyből-másból ojtógalyat, esetleg ojtványt óhajtana, szakosztályunk elnöksége tudni fogja, mit kinél találhatni meg, s szives készséggel eszközöl utbaigazítást.

Ez ülésben határozottat írásos köszönet küldése főt. Nagy Péter püspök ömeltóságának azon szivességéért, hogy a gyümölcsök összehozása és rendezése tekintetéből az év. réf. kertületi épületben helyet engedni kegyeskedett.

Őszinte örömmel vette tudomásul a szakosztály — jegyző értesítése folytán — Dr. Klatrobecz Gyula gazd. egyleti igazgató ur kollegiális üdvözlését, annyival is inkább, mert e városunk igazi ügybuzgó fiatal erőjében megnyerte Német-Czernya vidéke s illetve Torontálmegeye, nemcsak kiváló orvosát, de egyszersmind fölvirulásra segítő ápolóját is, elhagyatott nemzetgazdasági, és pedig kiválólag gyümölcsészeti, kertészeti ügyeinek. Oly erélyt fejt ki e téren is igen tisztelt üggyársunk, melyhez hasonlót alig-alig is képzelhetni. Kiválasztott ő már nagy bereczkink s mások tanácsával, s pedig még csak 2 és fél éve, hogy sorsa ide veté (oh, be öröm, hogy így van!) 29 legjelesebb féle alma, 18-féle körte, 13-féle szilva, 10-féle cseresznye és meggy, 4-féle kajszint s azokból már eddig 7—8 ezer biztos névvel ellátott nemes csemetével áll a megrendelők szolgálatára. A fajok neveit is birjuk, s mondhatjuk, hogy kitünő választék, s hiszszük, hogy egy pár év múlva — minthogy most még igen fiatalok a csemeték, — igen keresettek lesznek a Dr. Klatrobecz ur igazgatása alatti egyleti kertnek ojtványai. Fogadja e helyen is nagyérdemű üggyársunk, szakosztályunk viszonzott forró üdvözlését!

Intézkedés tételt, hogy az anyafák földjét két méter átmérőjű körben ásassák föl, s hogy az elárusítandó ojtványok illető táblái — a mint az idő arravalónak matatkozik, kiásásának s eladásig kellő gondozásban részesítesenek, — fölügyelő biztosokul — a különben lelkiismeretes szakértő Zonda

kertész ur mellé Bodor Antal és szakosztályi jegyző kéretvén föl.

Ez ülésben bizott meg Szentgyörgyi Lajos jegyző, mint gyümölcsészeti szakosztályunk enyedi képviselője, hogy a kiállításról aztán — a netalán általunk még ismeretlen jeles gyümölcsökből példányokról gondoskodjék.

Értesíti az elnökség az ülést, hogy Bereczki Mátét, jóváhagyó tudomásvétel reményében az enyedi gazdasági vándor-gyűlésre meghívta s hogy ezt Villási Pál hasonló érdemű ügyvezetőnkkel szemben is nem teljesítte, mentse ki az a körülmény, miszerint Villási tanár-szerkesztő ur éppen ez időben barangolt kormányi megbízásból — különösen a gyümölcsaszalók tanulmányozása czéljából — külföldön, s így nem lehetett reménye eljövételén.

Izlettetett: Özv. Donogányné ő nagyságától egy kiváló szép és jó példány névtelen alma, elnöktől finom piroska, „Stein János” és szürke vajoncz körték, a köztelekről nagyszerű La Burdine őszi baraczk. S egyéb már sokszor megfordult jeles és kevésbé jeles gyümölcsökön kívül Szenkovich Mártontól finom görög fejeér, piros királyi gyöngyszőlő, quadrat musc.; ropogós fejeér Chasselas és aug. fekete muskolály s befejezésül elnöktől egy nagy „saját-magoncz” négy év előtt keresztelve a közönséges piros Chasselas és genuai zamatosból (ez utóbbi nálunk általában uva reginae néven ismeretes kitünő szőlő). Fájának új vesszői egészen pirosak, levélzete csaknem a genuai zamatoséi, fürtje nagy, fejeér gömbölyű tömött bogycskával, teljesen érve. Bizton állíthatjuk, hogy ebben elnökünk egy kiváló finom fajjal szaporította szőlőszétünk birodalmát. El is kereszteltük ez alkalommal (okt. 10-én) „id. Bodor Pál magonczának.”

Okt. 17-én a szakosztályi gyűlés az egylet nagy-utcza szőlőskertjében tartott, azon ekből különösen, miszerint meggyőződést szerezhessenek a tagok affelől, hogy mennyire haladt e szőlő érése, s mi különbség lehet eszerint az egyleti és más hegyekben levő szőlőtermések érettsége közt; de meg más felől azért is, hogy a szokásos módon, az évi termés — előre hirdett — árverezés utján elárusíttassék.

Valóban öröm vált látni, hogy mennyivel fejlettebb minden tekintetben itt a termés mint másutt, — különösen az idej kedvezőtlen időjárásban — s daczára annak, hogy ez egyáltalában mindig így van, bámulatos kolozsvári poblikumunknak s más nálunk megfordulni szokott szőlőtermelőinknek az a sajnálatra méltó indolenciája, hogy nem iparkodik kissé tanulmányozni e gyönyörű telep fajait, s egyáltalán nem igyekszik tüzetesebben behatolni a szőlőszet titkaiba! Hisz tulajdonképpen a volna igazi rendeltetése e szőlőszeti közkincsnek, hogy itt az év különböző szakában minél többen megfordulva, igazán elmondhassák: veni, vidi, vici. Annyival is inkább tájékoztathatná s illetőleg sikerre vezethetné az illetőket e telep gyakori meg-meg tekintése, minthogy itt a legkorábban érőkön kezdve az utolsó apuliaiig minden ismert erdélyi, magyar, franczia, német, stb., stb. faj képviselve van, különböző táblák szerint.

Igen szükséges és hasznos szolgálatot tesznek e szerint — különösen saját érdekében — azok, kik e — mondhatom — mesze földön páratlan szőlőtelepet ezután nagyobb figyelemre méltatják.

Hiszszük, hogy Bénigni és Biázini urak, e rosz szőlészeti évben sem panaszkodnak az általok megvásárolt termés használhatlanságára, annnyival is inkább, mivel szüretjeiket október legvégén tartották.

Az október 24. és 31-én tartott ülésekben — a szüretelés miatt — nem igen fordult meg érdekesebb tárgy, inkább szorosán vett belügyeivel foglalkozott a szakosztály, s élvezetével azon finomabbnál-finomabb és szebb körtéknek, melyeknek érése legnagyobb részben éppen ez időre szokott esni. Különösen Szentgyörgyi Lajos mutatott be néhányat a N.-enyedi kiállítás alkalmából, s ezek közt a nagyszerű Charnou izletest és Bosc kobakját, Pisztrángot, a torda-aranyos megyei gazd. egyesület tordai telepéről, továbbá kitünő Nemes Colmárt = d'Argenson, Liegel vajoncztát, csikos és közönséges Angoulémeit — s egy kiváló szép példány ismeretlenül kiállított körtét Pásztor Sándor maros-bogáti tanító urtól, melyben a Colmár d'Arenbergre ismertünk. Elnöktől és jegyzőtől finom Diel — Nagy Ferencz és Veress Ferencz vajoncztát, Arembergi Colmárt, csikos Angoulémeit, Pisztrángot, Jözefinát, Bosc kobakját, Clairgeaut, Napoleon vajoncztát; Kovács Jánostól finom Madame Elizát, szürke esperest, néhányféle jó almát; Horváth kapitánytól, Nagy Danieltől, Bányai Vitálistól s jegyzőtől: Totlebent, Calebasse boscot, Napoleont, Calebasse karafont s még egy pár gyönyörű erdei vajoncztot.

Elnök után, Bereczki Mátétól „Jolánka“ nevű jó kis alma magoncztot. Elnöktől finom nagy szemű fejről szőlőt („Szentgyörgyi Lajos magoncza“); Chasselas Wiebert, Chas. Vanderloan, Musc. l'Anfant troue és musc. Ottonel finom fajú és teljesen érett szőlőket, s igen szép példányban — zöld ojtásról származott — gyönyörű Golden Championt szintén érve, elnöktől.

A nagy-utcai szőlőskertben levő vinczelléri lakás összeomlása incidenséből szóba hozatván e ritka berendezésű telep jövődöbeli sorsa, az okt. 31-én tartott népes szakosztályi ülés elhatározta, hogy kert ügyét, ahelyett, hogy az netalán áruba bocsátatnák, jövőre még melegebben fogja az igazgató választmány figyelmébe s illetőleg gondviseletébe ajánlani, s egyáltalában olyanná tétetni, a milyennek annak lennie kell.

Szentgyörgyi Lajos.
szakosztályi jegyző.

Alírási felhívás az Országos Magyar Gazdasági Egyesület könyvkiadó-vállalatára.

A gazdasági értelmességnek hazánkban elterjedése ma oly fokot ért el, hogy a gazdasági irodalom belbecsesel bíró termékei már biztosabban számíthatnak a kellő számú fogyasztó közönségre.

Ezen körülmény, de másrészt azon hivatásszerű feladata is az Országos Gazdasági Egyesületnek, hogy jó és időszerű szakművek kiadása és lehetőleg olcsó áron való elterjesztése által is hasson a gazdasági ismeretek elterjedésére s ez által a hazai mezőgazdaság tökéletesítésére és fejlesztésére, arra indították az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet, hogy miként az más téren is sikerrel történik, a jelesebb gazdasági műveknek 3 éves ciklusokbani kiadása céljából könyvkiadó-vállalatot indítsion meg.

Ezen könyvkiadó-vállalat célja leendő részint a jelesebb és időszerűséggel bíró külföldi műveknek hazai irodalmunkba átültetése, részint a szükségletnek leginkább megfelelő gazdasági művek önálló kidolgoztatása. A folyton kifejlődő magyar mezőgazdaság igényei e tekintetben már igen nagyok, s az egyesület ismeretterjesztő szakosztálya, melynek szellemi felülörködése mellett történik a művek megválasztása és kiadása, az első ciklusba egyelőre csak is a legégetőbbben szükséges műveket vette föl, azon reményt táplálva, hogy az első vállalkozás sikere módot fog nyújtani arra, hogy a gazdaközönség igényei fokozatosan mindinkább kielégítést nyerjenek.

Az első s az 1894., 1885. és 1886-ik évre szóló ciklusra a szakosztály a következő művet vette föl:

1. Lecouteux-tól a „a csalamádé és más zöldtakarmányok termelése és helyes besavanyítási módjai kiegészítve a hazánkban ez irányban szerzett tapasztalatokkal.“

E munka, mely csak pár hete, hogy a francia irodalomban megjelent, azon rendkívüli becses tapasztalatokat tartalmazza, melyeket a francia gazdák 1870. óta e tárgyban szereztek. A ki a francia irodalmat figyelemmel kíséri, az előtt nem ismeretlen azon lázas tevékenység, melylyel a francia mezőgazdák a takarmány besavanyításának kérdésével foglalkoztak, mely kérdés helyes megoldásától a marhatenyésztés és tartásnak egy minőségi, mint mennyiségi fokozása nagy mértékben függött. A kérdés sikeresen oldatott meg s az Országos Gazdasági Egyesület annnyival is inkább helyén levőnek találta e könnyed francia modorban írt s kiválólag a gyakorlati életnek szánt munka kiadását, mert hazánkban a takarmány-kukoricza majdnem mindenütt sikeresen termelhető lévén, ha annak olcsó téli eltartási módjai is megismertetnek, ugy az a hazai marhatenyésztésre nézve kiszámíthatlan előnyöket vonand magu után.

A 2-ik munka Wolf Emil takarmányozástana, melynek hivatása az okszerű állattartás módjait ismertetni, a mennyiben gyakorlati és tudományos kísérletek alapján kipuhalt módjait ismerteti a különböző gazdasági czélokhoz mért helyes takarmány-összetételeknek.

A 3-ik munka dr. Kirchnernek a modern tejgazdaságról írt kézikönyve, mely munka különösen most, midőn a tejgazdasági irány felkarolása mind nagyobb méreteket kezd ölteni, igen jól lesz felhasználható gazdáink által és sokban járulhat ahhoz, hogy az ez irányu kezdeményezések mindjárt szakszerűséggel eszközöltessenek.

Ezen munkával szorosán függ egybe a 4. munka: A nyugati szarvasmarhafajták ismertetése, melyet az Egyesület kü-

lön kidolgoztatni fog, s melynek czélja ösmertetni a nyugoti szarvasmarhafajtákat a végből, hogy a gazdaközönség kellőleg tájékozva legyen az iránt, hogy a maga elé tűzött tenyészirány-
nak, mely fajták fognak leginkább megfelelni. Remélhetőleg az Országos Egyesület birni fogja azon eszközöket is, hogy jó ki-
vételű színes képekkel illusztrálhassa e munkát.

Az 5-ik munka: Wolf Emil trágya-isméje, mely az or-
szág több részében már előnnyel alkalmazható ásványi és mes-
terséges trágák értékére és alkalmazására nézve ad szabatos
ismertetést.

A 6-ik munka: Reiffeissen-nek a hitelszövetkezetekről
irt munkája. A mondhatni bámulatos eredmények, melyek ezen
fajta szövetkezetek által Németországban elértettek, — teljesen
igazolja az Országos Gazdasági Egyesület azon törekvését, hogy
e mű kiadását elhatározta, annyival is inkább, mert e mű nem-
csak a szövetkezetek szabályait tartalmazza, hanem egyszers-
mind a legrészletesebb tájékoztatást nyújtván arra, hogy alapí-
tásuknál, kezelésüknél mily elvek szerint kell eljárni, ez által
rendkívüli módon megkönnyíti a szövetkezetek megismerését
és azok létesítését.

E munka nagyobb mérvű elterjedése tehát nagyon kí-
vánatos s a kisbirtokos gazdaosztály barátainak ily szö-
vetkezetek létesítésénél megbecsülhetlen szolgálatokat van hi-
vatva tenni.

A 7-ik munka: Semler A.-nak a gyümölcsstermelés eme-
lése és értékesítési módjairól irt korszakalkotó munkája. Ez
évben jelent meg németben e mű, mely érdekesen írva le azon
roppant előmenetelt, mely az észak-amerikai unió gyümölcs-
stermelésben oly rövid idő alatt történt, párhuzamot von egy-
szersmind az Amerika és Németország viszonyai között és be-
cses javaslatokat tesz az iránt, hogy mily nyomokon kell járni,
hogy a gyümölcs úgy termelése, mint értékesítése tekintetben
hasznosabban szerepeljen a gazdasági termelés többi ágai kö-
zött, mint jelenleg.

E kérdésben úgy Németország, mint hazánk nagyon is
reá szorul a jó tanácsra, főleg bő gyümölcsstermő években, mi-
dön az értékesítés oly nehéz. S habár a munka Németország
számára van írva, mégis tekintettel arra, hogy gyümölcssterme-
lési viszonyaink Németországéval — eltekintve annak nagyobb
előrehaladottságától — majdnem azonosak, — Országos Gaz-
dasági Egyesület a magyar gyümölcsstermelés érdekében tett
hasznos intézkedésnek tekinti e mű kiadását.

A 8-ik s utolsó munka egy gazdasági építészettan ki-
adása. E munka, tekintettel Magyarországon viszonyai és szük-
ségleteire, az Egyesület építészeti szakosztályának utasítása sze-
rint fog megírtni hazai szakemberek által. Az egyesület nagy
sulyt fektet e mű kiadására, mert valóban használható munka
e szakmában a magyar nyelven alig létezik s az a temérdek
czéltalanul, drágán és hibásan épített épület, melyet az ország-
ban mindenfelé látunk, szükségessé teszi, hogy a gazdaközön-
ség ily művel bírjon, — annyival is inkább, mert a gazdasági
termelés haladásával a belterjesebb viszonyok számos oly épít-
kezéseket követelnek, pl. helyes takarmány-kamrákat, tejgaz-

dasági berendezéseket s más egyebeket, mikre nézve a gazdá-
nak szakszerű utmutatásra szüksége van.

Ezen műveket, melyek 150 nyomtatott ívnyi terjedele-
mel birandnak, előfizetés útján lesz módjában megszerezni a
gazdaközönségnek s könyvtáru eladás tárgyait nem képezend-
dik. Az előfizetési ár évenkénti részletekben, és pedig: 1884.
márczius 1-én, 1885. január 1-én és 1886. január 1-én fize-
tendő 5 frt, s így e három évre összesen 15 frt, az Országos
Magyar Gazdasági Egyesület tagjai évenként 4 frt, tehát az
egész három éves ciklusra 12 frt kedvezményi áron fizethet-
nek elő. Az előfizetési nyilatkozatok az előfizető lakcímének
pontos közlése mellett f. évi december 31-ig az „Országos
Magyar Gazdasági Egyesület“-hez Budapest, Köztelek külden-
dők be, annyival is inkább, mert ezen előfizetési nyilatkozatok
alapján fog az eldőlni, hogy a vállalat megindítható-e
vagy nem.

A mennyiben pedig e vállalat ily olcsó kiállítás mellet
még nyereséget mutatna fel, ezen nyereséget az Országos Gaz-
dasági Egyesület határozata folytán önálló művek megírásának
serkentésére pályadíjúl fog kitűzteni.

Az Országos Gazdasági Egyesület azon reményét fejezi
ki, hogy a gazdaközönség e vállalkozást egy élénken érzett
szükség pótlásának tekintve, minél tömegesebben fog e művekre
előfizetni, s ez által e vállalat megindítását és tovább virágzását
saját érdekében előmozdítani, s felhívja a gazdasági szakiroda-
lom iránt érdeklődő közönséget, hogy körében e vállalat pár-
tolását előmozdítva, hazafias közreműködésével a magyar gaz-
dasági irodalmi munkálkodásnak biztos alapokon való, s a ma-
gyar mezőgazdaság követelményeinek megfelelő szervezését le-
hetségessé tegye.

Budapest, 1883. november hóban.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

nevében:

Korizmic László,
alelnök.

Aláírási nyilatkozatok az erdélyi gazd.
egylet titkári hivatalában kitett íven is fo-
gadtatnak el.

EGYVELEG.

* Fölhívás. Az erdélyrészi okszerű mé-
h és z-egylet azon alapító, pártoló és rendes tagjait, kik tag-
sági illetményeik befizetésével még nem lennének rendben,
tisztteletteljesen kérjük az t egyleti pénztárnok Gebhardt Döme
távirtd főállomási főnök urhoz e hó folytán befizetni szivesked-
jenek, hogy így az egylet, a metaláni költségtől; a tiszteltből
buzgolkodó pénztárnok a fáradságtól s igen tisztelt tagtársaink
a kellemetlenségtől egyaránt nélkülöztesse. A kiknél pe-
dig — igen tisztelt üggytársaink közül — még aláírási-ivek
lennének künn, szintén kérjük azoknak pénztárnok urhoz való
halaszthatlan beszoigáltatását!

Azon — különösen erdélyi — ügyfeleinket pedig, kik
mind ez ideig magukat tőlünk távol tartották, öszinte Collegiá-
lis tiszttelettel kérjük a közénk, egyletünkbe való soraközásra.

Az egyleti igazgató választmány megbízásából, teljes tisztelettel **az elnökség.**

* **Értesítés.** A kolozsvári méhészkör közlebbi ülésén megállapítván e téli Saison alatt tartandó estélyeinek tárgysorozatát, — minden héten egyszer — szombaton d. u. 5 órákor, ismét élvezettel párosult nemes és hasznos időtöltésnek néz élébe. Az elmúlt két estélyen kedélyes és tanulságos eszmecsereket idéztek föl Gebhardt és Albu előadásai; a következő harmadikon — dec. 22. — Szentgyörgyi Lajos titkár vállalkozott értekezést tartani.

Mindhárom estély nevezetesebb mozzanatait jövő számunkban részletesebben ismertetjük. Óhajtandó, hogy minél tömegesebben élvezzék váfosunk mindkétnembeli méhészei és műkedvelői, — ez ingyenes ugyan — de véghetetlen sokat érő kedves mulatságokat; kik egyáltalában mindannyian igen szívesen látott társakul fogadtatnak.

— **Szedermagosztás.** A m. kir. orsz. selyemtenyészési felügyelő ingyen oszt ki szeder (eperfa) magot, a kik tehát teljesen díjtalanul és portmentesen kívánnak ilyen magot nyerni, forduljanak ez iránt a m. kir. orsz. selyemtenyészési felügyelőséghez Szegszárdon, honnan a szedermag és a szederfatenyészési utasítás nekik minden költség nélkül meg fog küldetni.

— **Értesítés.** A magyar korona területén foglalkozó gazdatisztek és erdészek segélyegyesülete által életbe léptetett, állomás-közvetítő osztály — elfogad minden körébe tartozó bejelentéseket és kéri ugy a földbirtokos, mint a bérlő urakat, hogy az üresedésben lévő állomásokat az egyesületi irodának (Budapest, papnövelde-utca 6.) jelentésük be. Állást kereső tag urak szíveskedjenek beküldeni bizonyítványaik másolatát, hogy előforduló esetekben őket ajánlhassuk. E közvetítésért költség nem terheli sem a földes urat, sem a folyamodó egyesületi tagot, — mivel ezen intézménynek főcélja az, hogy a földbirtokos és bérlő urak támogatását a tag urak javára ezen uton is kinyerje. —

Krocsák G. Emil,
az egyesület ügyvezetője.

Üzleti szemle.

Gabona-árak.

Minimum és maximum: Budapest dec. 14. | Bécs dec. 14.

Buza	9.55 — 10.20 frt	9.60 — 10.75 frt
Rozs	7.80 — 8.10 frt	8.30 — 8.70 frt
Árpa, takarmány	7.25 — 7.50 frt	— — — frt
Árpa, szeszfőzésre	7.60 — 8.80 frt	8.40 — 9.50 frt
Árpa, seres	9.00 — 10.30 frt	8.80 — 11.00 frt
Zab	6.80 — 7.15 frt	7.25 — 7.55 frt
Törökbuza	6.60 — 6.75 frt	6.80 — 7.95 frt

Budapesti marhavásár december 12-én. Összes felhajtás 1796 db. nagy és 682 db apró marha. Ebből eladatott 26 db. bika, 1070 db. ökör, 400 db. vágótehén, 133 db. fejős tehén, 167 db. bival, 357 db. borju, 342 db. birka. Árak: bika darabonként 85—140 frt, ökör páronként 240—340 frt, vágótehén páronként 190—260 frt, tejős tehén darabonként 85—

175 frt, bival páronként 156—215 frt, borju darabonként 14—24 frt, bárány páronként — frt, birka páronként 8—10 frt. Húsarak 100 kilonként: ökörhús 50—57 frt, tehénhús 48—53 frt, borjuhús 75—80 frt, bivalhús 43—50 frt.

Bécsi marhavásár december 10-én. Összes felhajtás 2653 drb és pedig 1636 drb. magyar, 511 drb. lengyel és 506 drb. német fajta, melyből 2538 drb. ökör, 64 drb. tehén, 51 drb. bika és — db. bival. Árak 100 kilonként: magyar hizó 56—68 frt, lengyel 54—62½ frt, német 54—68 frt, tehén 51—63 frt, bika 50—59 frt, bival — frt. Lábán darabonként — — frtot fizettek.

Bécsi sertésvásár dec. 11-én. Összes felhajtás 6813 drb. és pedig 1535 drb. nehéz, 1817 drb. középnéhez és 3461 drb. süldő; melyből 3352 drb. magyar, 3461 drb. orosz-lengyel, — drb. szerb és — drb. oláh fajta. Árak 100 kilonként: nehéz 44—46 frt, középnéhez 41½—43½ frt, süldő 30—38 frt; szalonna és zsír 54—59 frt.

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Hirdetések.

PHOSPHOR-
lapdacs

mézői egerek tömeges kiirtására ajánlja ismert minőségben és olcsó árbán.

SIPŐCZ ISTVÁN, gyógyszerész
(10—12.) Pécsen. (21.)

Kívánatra árlapok és költségvetések bérmentve küldetnek.

Üzlet nagybolt és vízművészeti kellékek tárlata.

WALSER FERENC
első magyar gép-
és tüzelőszerek, gyár,
harang- és ércöntőde
ERDÉLYORSZÁGI FŐKÖZLEPE
Kolozsvárt.
Bel-Monositorutca 12. szám.

Szerelő-műhely vízvezeték kúrok s berendezésére.

Tételesen leszállított egyári árak mellett.

(43—52.)

(2.)

PIACZI ÁRAK.

A heti vásár		Egy hectoliter						100 kilo		1 köb- meter	1 kilo marha- hús	
helye	napja	tiszta buza	elegy buza	rozsa	árpa	zab	török- buza	széna	szalma	tüzifa		
k r a j c z á r o k b a n												
Balázsfalva	december	13	600	525	420	—	—	410	250	—	250	32
Bánfi-Hunyad	december	11	650	550	500	—	225	500	200	—	160	44
Besztercze	december	11	580	425	475	—	260	435	555	230	300	36
Brassó	december	14	645	560	450	375	270	450	335	195	242	44
Csik-Szereda	december	12	700	561	425	400	250	500	220	70	200	32
Deés	december	11	780	680	580	380	320	540	590	80	360	40
Déva*	december	15	1005	825	785	—	620	735	210	100	290	44
Dicső-Szent-Márton	december	12	575	450	450	—	260	425	380	280	380	44
Erzsébetváros	december	15	650	500	450	—	300	425	300	160	250	44
Fogarás	december	7	715	—	445	—	290	400	220	140	240	42
Gyula-Fehérvár	december	15	750	625	500	—	300	450	230	120	230	46
Gyergyó-Szent-Miklós	december	15	850	750	500	400	300	550	300	100	180	32
Hátszeg	december	10	630	540	420	260	240	440	120	80	270	44
Kézdi-Vásárhely	december	13	700	600	430	380	285	440	450	100	300	40
Kolozsvár	december	13	718	—	462	—	240	450	310	180	300	48
Maros-Ludas	május	25	600	500	500	—	250	430	—	—	300	44
Maros-Vásárhely*	december	13	1005	765	910	885	835	600	590	220	450	40
Medgyes	december	13	670	610	455	—	270	425	155	90	240	38
Nagy-Enyed	december	13	675	575	500	—	310	400	480	180	280	40
Nagy-Szeben	december	14	780	660	500	500	300	480	200	120	375	45
Nagy-Várad	december	11	703	575	480	410	260	388	450	250	480	52
Segesvár	december	13	760	500	450	—	280	430	160	130	220	40
Sepsi-Szent-György	december	17	700	630	440	300	250	440	250	140	170	36
Szamosujvár	december	17	650	520	460	—	240	490	240	75	240	40
Szász-Régen	december	13	700	450	475	—	325	450	650	—	250	40
Szász-Sebes	december	13	725	700	675	—	350	450	200	110	240	44
Szászváros	december	15	690	590	470	—	330	430	300	70	210	44
Székely-Udvarhely	december	11	705	600	500	—	225	450	240	40	280	40
Szilágy-Somlyó	november	30	618	458	488	—	244	488	400	200	400	40
Teke	december	10	600	500	400	350	225	400	260	40	1200	40
Torda	december	15	650	475	475	400	260	390	150	15	250	44

A *-al jegyzett árak metermázsára vonatkoznak.

Az „Erdélyi Gazda“ hirdetési díjtáblája.

Árszabály tér szerint		s z e r i h i r d e t é s n é l b é l y e g g e l e g y ü t t																															
		1	1-3	1-6	1-12	1-18	1-26	1-30	1-36	1-40	1-52	frt		kr		frt		kr		frt		kr											
16/16 oldal	teljes ára	7	30	20	90	36	80	68	60	100	40	127	20	149	—	170	80	192	60	225	60	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
	25% elengedés	5	55	15	90	28	05	52	35	76	65	97	20	114	—	130	80	147	60	173	10	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
8/16 oldal	teljes ára	4	30	10	90	19	80	36	60	53	40	67	20	79	—	90	80	102	60	120	60	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
	25% elengedés	3	30	8	40	15	30	28	35	41	40	52	20	61	50	70	80	80	10	94	35	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
4/16 oldal	teljes ára	3	30	6	90	10	80	20	60	29	40	37	20	44	—	50	80	67	60	68	60	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
	25% elengedés	2	55	5	40	8	55	16	35	23	40	29	70	35	25	40	80	46	35	55	35	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
2/16 oldal	teljes ára	2	30	3	90	6	80	12	60	17	40	22	20	27	—	30	80	35	60	42	60	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
	25% elengedés	1	80	3	15	5	55	11	35	14	40	18	45	22	50	25	80	29	85	35	85	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
1/16 oldal	teljes ára	1	30	2	90	4	80	8	60	11	40	15	20	18	—	20	80	24	60	29	60	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
	25% elengedés	1	05	2	40	4	05	7	35	9	90	13	20	15	75	10	30	21	60	26	10	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr

Mellékletek 100 darabonként 1 forint 50 krajával számíttatnak.

A hirdetés szövegét a t. megrendelők minden külön díj nélkül tetszés szerint akárhányszor változtathatják.

Egyletünk t. tagjai és lapunk t. előfizetői 25% vagyis egy negyedrészt

engedményben részesülnek, ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.

Nyomatott Gamán János orvosegyet., közep-utca Minorita-épület.